

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Ivana Rumanu v právnej veci žalobcu: **L. K.**, bytom H., právne zastúpeného *Mgr. Michalom Zemanom, advokátom*, Advokátska kancelária Zárecký Zeman Ďurišová, so sídlom Medená 18, Bratislava, proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Žiline**, odbor štátnej stavebnej správy, so sídlom Andreja Kmeťa 17, Žilina, za účasti účastníka v konaní: **Ing. M. H.**, bytom L., právne zastúpeného *Procházka & partners, spol. s r.o.*, so sídlom Búdková 4, Bratislava, za ktorú koná JUDr. Radoslav Procházka, konateľ a advokát, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/00004/Kod zo dňa 12. januára 2009, **o odvolaní žalovaného a účastníka konania Ing. M. H.** proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2009-332 zo dňa 9. decembra 2010 v časti výroku o zrušení rozhodnutia č. 2009/00004/Kod zo dňa 12. januára 2009 a vrátenia mu veci na ďalšie konanie, ako aj proti výroku o náhrade trov konania, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2009-332 zo dňa 9. decembra 2010 v časti výroku o zrušení rozhodnutia žalovaného č. 2009/00004/Kod zo dňa 12. januára 2009 a vrátenia mu veci na ďalšie konanie **p o t v r d z u j e .**

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2009-332 zo dňa 9. decembra 2010 v časti výroku o náhrade trov konania **z m e ň u j e** tak, že žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania **vo výške 1.034,24 €**, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Michala Zemana, do troch dní.

Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania **vo výške 78,55 €**, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Michala Zemana, do troch dní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky účastníkovi v konaní Ing. M. H. náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 2 písm. a) a c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) zrušil v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým rozhodnutím žalovaný správny orgán, ako príslušný odvolací orgán podľa § 4 písm. b) zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov v súlade s ustanovením § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) zamietol odvolanie L. K. (žalobcu) a potvrdil rozhodnutie Mesta Žilina č. C-3382/2007-Db zo dňa 23. marca 2007 (ďalej len ako „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým Mesto Žilina ako Spoločný obecný úrad v Žiline (ďalej len ako „prvostupňový správny orgán“), na úseku územného konania a stavebného poriadku, ako príslušný stavebný úrad podľa § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „stavebný zákon“ alebo „zákon č. 50/1976 Zb.“) povolil podľa § 66 stavebného zákona

stavbu: Stavebné úpravy, prístavby a nadstavba domu č. 198/17 na H. v Žiline – Strážove so zmenou využitia na administratívnu budovu a prípojka NN, Žumpa.

Krajský súd ďalej napadnutým rozsudkom zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2009-110 zo dňa 10. marca 2009, ktorým bola odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného č. 2009/00004/Kod zo dňa 12. januára 2009.

O trovách konania rozhodol krajský súd v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 1.890,67 €.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolávajúc sa na ustanovenia § 88b, § 88a ods. 7 stavebného zákona, § 34 ods. 3, 5, § 36 a § 59 ods. 1 správneho poriadku uviedol, že vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu v rámci tohto konania bolo potrebné, aby sa vysporiadal s viacerými žalobnými dôvodmi žalobcu, ktorých časť považoval za dôvodné a časť považoval za nedôvodné. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku, ktorou žalobca namietal prekážku začatého konania (prekážka litispedencie) dôvodiac tým, že bolo preukázané, že Krajský súd v Žiline rozsudkom vydaným pod sp. zn. 10S/5/2005 zrušil rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Žiline č. 2004/01560/Kod zo dňa 5. novembra 2004 potvrdzujúce rozhodnutie Mesta Žilina č. C-9670/2004-Db zo dňa 30. augusta 2004 podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že predmetom stavebného povolenia bola stavba – stavebné úpravy, nadstavba a prístavba domu č. 198/17 na H. v Žiline-Strážove – vznik dvoch bytových jednotiek, prípojka NN a žumpa v k.ú. S. na pozemku parc. č. X.,2,3 KN pre žiadateľa – stavebníka P. H. a manželku M.. Dôvodil tiež tým, že v rámci správneho konania a teda aj preskúmavacieho konania pred súdom nebolo sporné, že pôvodný žiadateľ Ing. P. H. a manželka M. previedli darovacou zmluvou predmetnú stavbu na svojho syna Ing. M. H., pričom toto oznámenie bolo Mestu Žilina oznámené podaním doručeným dňa 22. februára 2006. Stotožniac sa s názorom žalovaného správneho orgánu, že pri prekážke litispendencie musí ísť o totožnosť veci aj o totožnosť účastníkov konania konštatoval, že v danom prípade ide o pokračovanie pôvodného konania a iné označenie spisovej značky nespôsobuje nezákonnosť takéhoto rozhodnutia vzhľadom na to, že došlo aj k zmene účelu stavby tak, ako bolo uvedené v stavebnom povolení, keď predtým išlo o stavebné povolenie dvoch bytových jednotiek a teraz ide o povolenie stavebných úprav, nadstavby a prístavby domu s administratívnym účelom. Doplnil tiež, že podľa jeho názoru nejde o úplne nové

stavebné konanie, nakoľko sa zmenil účel prístavby, nadstavby domu na administratívnu budovu tak, ako to odôvodnil v odôvodnení rozhodnutia žalovaný správny orgán poukazujúc tiež na to, že dôvod pre zastavenie konania nebol daný ani z toho dôvodu, že skutkový stav a skutkové okolnosti sa oproti pôvodnému návrhu nezmenili, pričom navrhovanou novou zmenou budúceho účelu užívania stavby sa pôvodne navrhované pôdorysné, výškové a dispozičné usporiadanie stavby nezmenilo, tzn. podstata povoľovanej veci zostala zachovaná.

Rovnako za nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, ktorou poukazoval na to, že neprebehlo územné konanie argumentujúc ustanovením § 88b stavebného zákona, v súlade s ktorým sa ustanovenia § 88 ods. 1 až 6 stavebného zákona nevzťahujú na konanie o stavbách, pri ktorých bolo zrušené právoplatné stavebné povolenie z dôvodu, že bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením s tým, že na opakované konanie o žiadosti o stavebné povolenie sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 a § 66 stavebného zákona, čo znamená, že na dané konanie sa nebude vzťahovať konanie oddielu 8, a to územné konanie podľa § 32 a nasl. stavebného zákona.

Znakom irelevantnosti označil aj ďalšiu námietku žalobcu, ktorou vytýkal prvostupňovému správne mu orgánu, že stavebný úrad mal najskôr povoliť zmenu osoby stavebníka z Ing. P. H. s manželkou M. na Ing. M. H. poznamenajúc, že z ustanovení správneho poriadku, ktorý sa podľa § 140 stavebného zákona vzťahuje na stavebné konanie, nevyplýva tak, ako je tomu napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 92), že by správny orgán mal rozhodovať osobitným rozhodnutím o zmene resp. zámene účastníka správneho konania v prípade, keď dôjde k prevodu práv a povinností na základe právneho úkonu, tak ako tomu bolo v danom prípade, keď pôvodní žiadatelia o vydanie stavebného povolenia uzatvorili so svojím synom Ing. M. H. darovaciu zmluvu. Z uvedeného dôvodu mal za to, že pokiaľ prvostupňový správny orgán postupoval ďalej v konaní so stavebníkom Ing. P. H. bez rozhodnutia o zmene (zámene) účastníkov stavebného konania, nemôže len táto skutočnosť spôsobiť nezákonnosť rozhodnutia, nakoľko je zřejmé a nesporné, že práva a povinnosti k stavbe boli prevedené práve na Ing. M. H..

Stotožniac sa s námietkou žalobcu, ktorou poukazoval na neakceptovanie skutkových záverov znaleckých posudkov, ktoré boli vyhodnocované v rámci správneho – stavebného

konania zdôraznil, že **práve tieto skutočnosti boli dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. a) a c) OSP a vrátenia mu veci na ďalšie konanie.** V tejto súvislosti uviedol, že v rámci stavebného konania boli k problematike presvetlenia, preslnenia (insolácie) vypracované dva znalecké posudky. Znalecký posudok č. 7/2005 vypracovaný Ing. Irenou Kreutzovou pre základný odbor stavebníctvo, odvetvie stavebná fyzika, dňa 29. júla 2005 si dal v rámci stavebného konania vypracovať žalobca na vlastné náklady, pričom predmetom znaleckého posudku bolo posúdenie vplyvu nadstavby a prístavby rodinného domu na pozemku parc. č. X. na susedný rodinný dom na pozemku parc. č. X. v katastrálnom území S. na denné osvetlenie podľa STN 730580 – denné osvetlenie budov a na preslnenie podľa STN 734301 – budovy na bývanie (zo znaleckého posudku ako aj z výpovede znalkyne vyplynulo, že znalkyňa nebola oprávnená posudzovať interiér domu, táto len zisťovala rozmiestnenie miestností s trvalým pobytom ľudí a oknami orientovanými k rozostavanej stavbe, pričom vychádzala zo znaleckého posudku Ing. Pilátika). Uviedol ďalej, že zo záveru znaleckého posudku Ing. Štefana Seka - znalca v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, poruchy stavieb, stavebná fyzika, odhad hodnoty nehnuteľnosti - č. 6/2008 zo dňa 12. júna 2008, ktorý sa vyjadroval aj k otázke jednotlivých nadzemných podlaží, a to k prvému nadzemnému podlažiu, k druhému nadzemnému podlažiu a k podkroviu, konkrétne či tieto majú charakter bytu alebo nebytového priestoru, vyplýva, že prvé nadzemné podlažie je považované za nebytový priestor určený na podnikanie a druhé nadzemné podlažie vrátane podkrovia bolo určené na bývanie. V súvislosti so záverom znaleckého posudku Ing. Štefana Seku poukázal na to, že je nesporné, že žalobca v rámci stavebného konania namietal posúdenie prvého nadzemného podlažia ako nebytového priestoru a rovnako namietal, že podkrovie nie je priestorom na bývanie, avšak žalovaný správny orgán sa stotožnil s vyhodnotením prvého nadzemného podlažia rodinného domu ako nebytového priestoru a rovnako sa stotožnil so záverom, že bytový priestor tvorí druhé nadzemné podlažie. V nadväznosti na znalecké dokazovanie upozornil ďalej na to, že znalkyňa Ing. Irena Kreutzová uviedla, na rozdiel od znaleckého posudku Ing. Seku, že povalový priestor v čase ohliadky nebol určený a zariadený na bývanie, nebolo vydané žiadne rozhodnutie, či už stavebné alebo kolaudačné a preto sa týmto podlažím ani nezaoberala. Ďalej poukázal na to, že žalovaný správny orgán vo svojom rozhodnutí uviedol, že z projektovej dokumentácie Jaroslava Špičáka zo dňa 29. októbra 2004 a rovnako z jeho vyjadrenia na ústnom pojednávaní vyplýva, že podkrovie bolo už v roku 2004 ako byt užívané a preto bolo aj spracovateľom dokumentácie z hľadiska preslnenia posudzované. Rovnako mal za to, že z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia

vyplývalo, že na rozdiel od znalca Ing. Seku sám žalovaný správny orgán vyhodnotil podkrovie tak, že toto nespĺňa kritérium bytu podľa príslušných článkov STN 734301, najmä čl. 7.2.2 z hľadiska dodržania minimálnej svetelnej výšky obytných miestností. Ďalej považoval za potrebné poukázať na názor žalovaného správneho orgánu vo vzťahu k preslneniu a osvetleniu rodinného domu žalobcu, v zmysle ktorého z predložených znaleckých posudkov vyplývalo jednotné stanovisko, že 30° tieniaci uhol nie je v danom prípade splnený, nakoľko z posudku Ing. Seku vo vzťahu k bytu na druhom nadzemnom podlaží je zrejmé, že ide o tieniaci uhol 65°, z čoho vyplýva, že byt ako celok nespĺňa požiadavku normy na jeho dostatočné preslnenie. Ďalej poukázal na to, že znalec Ing. Seko uviedol, že byt na treťom nadzemnom podlaží – podkrovie spĺňa požiadavku STN 734301 čl. 4.2 na preslnenie jeho obytných miestností vo vzťahu k už uskutočnenej stavbe. Na druhej strane však znalkyňa Ing. Kreutzová vyhodnotila z hľadiska času preslnenia a denného osvetlenia prvé a druhé nadzemné podlažie rodinného domu ako dva samostatné byty so zhodnými pôdorysnými usporiadaniami vysloviac záver, že zmenou stavby bývalého rodinného domu sa insolácia (preslnenie) v obytných miestnostiach rodinného domu žalobcu znížila nad prípustnú mieru a obidva byty v kritickej dobe – 1.3. a 13.10. nie sú preslnené.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd zastal názor, že žalovaný správny orgán nepostupoval pri hodnotení obidvoch znaleckých posudkov v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 správneho poriadku, v zmysle ktorého správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti zdôrazniac, že zásada voľného hodnotenia dôkazov v žiadnom prípade nemôže znamenať ľubovôľu zo strany správneho orgánu, ktorý je povinný uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, ďalej je povinný uviesť, ako zhodnotil vykonané dôkazy, vrátane odôvodnenia príčin, pre ktoré neboli niektoré dôkazy vykonané s tým, že odôvodnenie musí byť relatívne podrobné. V tejto súvislosti poukázal na to, že nestačí iba uviesť aké dôkazy boli vykonané, ale musí byť uvedené aj hodnotenie týchto dôkazov, pričom správny orgán musí zdôvodniť, ktoré skutočnosti má dokazovaním jednoznačne preukázané, resp. do akej miery bola určitá skutočnosť preukázaná s tým, že absencia takéhoto postupu by robila rozhodnutie nepreskúmateľným s následkom zrušenia takéhoto rozhodnutia druhostupňovým správnym orgánom prípadne súdom. Poukazujúc na rozporné závery vyplývajúce z predložených znaleckých posudkov prvostupňový súd konštatoval, že na odstránenie niektorých rozporov bude potrebné, aby žalovaný správny orgán v predmetnej veci nariadil kontrolné znalecké dokazovanie zamerané na vyhodnotenie

znaleckých posudkov predložených znalcami Ing. Irenou Kreutzovou a Ing. Štefanom Sekom, ako aj odborného vyjadrenia Jaroslava Špičáka vrátane posudzovania odborných záverov vyslovených samotným žalovaným správnym orgánom, ktorý v konečnom dôsledku vyvodzoval a robil odborné závery vo vzťahu k posudzovaniu nadzemných podlaží rodinného domu žalobcu (byt, nebytový priestor) a taktiež napokon hodnotil aj presvetlenie a preslnenie prístavby a nadstavby (výpočty) vo vzťahu k rodinnému domu žalobcu, pričom mal za to, že tieto názory mali vyplývať zo záverov znaleckého dokazovania a mali byť z neho aj verifikované. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na stanovisko Žilinskej univerzity v Žiline, Ústavu súdneho inžinierstva (ďalej len ako „ÚSI“) zo dňa 23. apríla 2009 a na vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré boli doložené po skončení stavebného konania, a z ktorých vyplynulo, že znalec Ing. Seko pri vypracovaní znaleckého posudku č. 6/2008 pochybil.

Vychádzajúc z uvedeného uviedol, že bude potrebné, aby v rámci administratívneho konania bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, ktorý sa k veci vyjadrí vo vyššie uvedenom rozsahu s tým, že bude potrebné, aby vyslovil odborné závery vo vzťahu k charakteru jednotlivých miestností (nadzemných podlaží) rodinného domu žalobcu, a to vo vzťahu k prvému nadzemnému podlažiu, vo vzťahu k druhému nadzemnému podlažiu a vo vzťahu k tretiemu nadzemnému podlažiu (podkroviu), teda či ide o bytové, resp. nebytové priestory pred realizáciu a po realizácii zmeny stavby stavebníka. Zároveň uviedol, že bude potrebné, aby sa znalec v rámci kontrolného posudku vyjadril k odbornej otázke preslnenia, presvetlenia v rámci aplikácie príslušných STN a tiež k zníženiu preslnenia jednotlivých miestností vo vzťahu k realizovanej zmene susednej stavby a predovšetkým, aby bol skúmaný stav pred realizáciou zmeny susednej stavby a po realizácii zmeny susednej stavby. Preto vzhľadom na vyššie uvedené závery krajský súd konštatoval, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci (§ 250j ods. 2 písm. c/ OSP) a tiež z nesprávneho právneho posúdenia veci (§250j ods. 2 písm. a/ OSP) majúť zároveň za to, že žalovaný správny orgán nemohol sám posudzovať odborné otázky, keď vo veci boli vypracované znalecké posudky súdnymi znalcami. Z týchto dôvodov preto zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V konaní úspešnému žalobcovi krajský súd priznal náhradu trov konania v sume **1.890,67 €**, nesúladne s jeho návrhom, ktorým si žalobca uplatnil náhradu trov konania

v celkovej výške **2.516,54 €**. Priznané trovy konania pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia v sume **1.824,67 €** a zo zaplateného súdneho poplatku v sume **66 €**. Trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 1.824,67 € pozostávajú z odmeny za štyri úkony právnej služby vykonaných v roku 2009 a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dňa 26. januára 2009 [v sume trojnásobku základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 31. mája 2009 /ďalej len ako „vyhláška č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. mája 2009“/ v spojení s § 13 ods. 1 citovanej vyhlášky)], za ohliadku nehnuteľnosti a poradu s klientom dňa 31. januára 2009 v trvaní 1 hod. a 15 min., za vypracovanie právneho rozboru dňa 12. februára 2009 a za písomné podanie na súd – žaloba dňa 22. februára 2009, t.j. za rok 2009 priznal žalobcovi odmenu za úkony právnej služby **vo výške 802,35 €** a za tri úkony právnej služby vykonaných v roku 2010 a to za konanie pred MS SR – preskúmanie podkladov a prevzatie dokumentov dňa 15. novembra 2010, za poradu s klientom dňa 19. novembra 2010 v trvaní 2 hod. a 15 min. a za účasť na pojednávaní dňa 9. decembra 2010, t.j. za rok 2010 priznal žalobcovi odmenu za úkony právnej služby **vo výške 400,77 €**. Ďalej sú súčasťou priznaných trov právneho zastúpenia režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) **v celkovej výške 49,43 €** (4x 6,95 € v roku 2009 a 3x 7,21 € v roku 2010), náhrada preukázaných cestovných výdavkov (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 4 citovanej vyhlášky v spojení so zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách) **v celkovej výške 207,71 €** a to za použitie osobného motorového vozidla v súvislosti s ohliadkou nehnuteľnosti vykonanou dňa 31. januára 2009 v sume 110,16 € a s účasťou na pojednávaní na Krajskom súde v Žiline dňa 9. decembra 2010 v sume 97,55 €, náhrada za stratu času (§ 15 písm. b/, § 17 citovanej vyhlášky) **v celkovej výške 106,46 €** a to za čas strávený na ceste Bratislava – Žilina a späť v trvaní 4 polhodiny v súvislosti s úkonom ohliadka nehnuteľnosti dňa 31. januára 2009 v sume 46,36 € (4x 11,59 €) a za čas strávený na ceste Bratislava – Žilina a späť v trvaní 5 polhodín v súvislosti s účasťou na pojednávaní v sume 60,10 € (5x 12,02 €) a daň z pridanej hodnoty **v sume 257,95 €**.

Rozsudok krajského súdu, v *časti výroku o zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutia*, ako aj v *časti výroku o náhrade trov konania*, napadol v zákonnej lehote žalovaný správny orgán, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne.

V pomerne rozsiahlom odvolaní vytýkal v prvom rade prvostupňovému súdu, že svoj záver o tom, že sa dôsledne neriadil ustanovením § 34 ods. 5 správneho poriadku, pokiaľ ide o voľné hodnotenie dôkazov, zdôvodnil len všeobecnou citáciou povinností vyplývajúcich z tohto ustanovenia s výsledkom potreby vykonania kontrolného znaleckého dokazovania, bez toho, aby sám vyložil, v čom konkrétne žalovaný podľa tohto ustanovenia pochybil alebo aké konkrétne zásadné rozpory v posudkoch si vyžadujú vypracovať kontrolný znalecký posudok. V tejto súvislosti tiež namietal závery krajského súdu, že jednak jeho rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a tiež, že *„žalovaný správny orgán nemohol sám posudzovať odborné otázky, keď vo veci boli vypracované znalecké posudky súdnymi znalcami“*.

Odvolávajúc sa na ustanovenia § 250i ods. 1, § 123 a § 125 OSP a § 32 ods. 1 a § 34 ods. 1 správneho poriadku namietal, že keďže rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu, pre zistenie ktorého je rozhodujúci najmä stav v čase prejednávania meritórnej veci, iné dôkazné prostriedky (napr. rozhodnutia, listiny a pod.) sú prípustné len za predpokladu, že tieto môžu prispieť k objektívnemu objasneniu a posúdeniu celkového skutkového stavu v prejednávanej veci, pričom z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, že pri preskúvaní rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu nepostupoval v súlade s ustanovením § 250i ods. 1 OSP, nakoľko pri posudzovaní a skúmaní jeho postupu v súvislosti s hodnotením skutočného stavu veci sa len jednostranne priklonil k tvrdeniam žalobcu a ním predloženým dôkazom (znalecký posudok vyhotovený Ing. Irenou Kreutzovou, stanovisko ÚSI, vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti SR /ďalej len „MS SR“/), ako aj k dôkazom žalobcom zadováženým v odvolacom konaní, s tým, že ich podrobné a náležité hodnotenie v samotnom odvolacom rozhodnutí absolútne odignoroval, navyiac ani nevysvetlil a neodôvodnil, v čom boli jeho zistenia na základe vykonaných dôkazov skutočného stavu veci nedostatočné a následne hodnotiace úvahy nesprávne. Poukázal na to, že krajský súd na str. 16 až 17 citoval, aj to len čiastočné hodnotenia znalcov, v rozsahu, ktorý nemohol byť pre objektívne posúdenie skutočného stavu veci pre krajský súd rozhodujúci. Namietal, že krajský súd sa bez relevantného zdôvodnenia priklonil k vyššie citovaným dôkazom, ktoré neboli súčasťou žalobného návrhu, tieto boli predložené žalobcom dodatočne, pričom sa o nich dozvedel až z mailu, ktorý mu doručil právny zástupca žalobcu dňa 1. decembra 2010, t.j. 8 dní pred pojednávaním a nie na základe upovedomenia súdom v zmysle § 123 OSP. Argumentoval ďalej tým, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že pre posúdenie

skutočného stavu veci a pre posúdenie jeho postupu postačovali krajskému súdu len výňatky z obsahu znaleckých posudkov a vyššie uvedené stanoviská, konkrétne zo záveru znaleckého posudku vypracovaného Ing. Irenou Kreutzovou, resp. z jej výpovede postačovala krajskému súdu jej výpoveď, že pri vypracovaní znaleckého posudku, ako znalec, nebola oprávnená posudzovať interiér domu, ale len zisťovať rozmiestnenie miestností s trvalým pobytom ľudí s oknami orientovanými k rozostavanej stavbe a zo záveru znaleckého posudku Ing. Štefana Seka postačovalo krajskému súdu len jeho posúdenie vyslovené v posudku, že I. NP pokladá za nebytový priestor určený na podnikanie a II. NP je určené na bývanie vrátane podkrovia, ktoré tvrdenia mal žalobca v konaní aj namietat'. Upozornil na to, že na strane druhej v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol krajský súd síce aj jeho hodnotenie v rámci odvolacieho správneho rozhodnutia, avšak toto hodnotenie a závery uviedol len čiastočne a neúplne a v takom rozsahu, aby tieto len podporovali tvrdené pochybnosti žalobcu. Preto poukázal na to, že z odvolacieho rozhodnutia (str. 8 až 12) vyplýva, že sa náležitým spôsobom a rozsiahlo zaoberal v prvom rade najmä dokazovaním súvisiacim s tvrdením žalobcu, že na rozdiel od stanoviska znalca Ing. Seku obsiahnutého v jeho znaleckom posudku, že bytovému účelu v jeho rodinnom dome slúži výlučne len II. NP a podkrovie, bytovým účelom naopak slúži I. a II. NP, kým podkrovie domu je podľa neho len povalovým priestorom, pričom dôkladnosť dokazovania bola nevyhnutná najmä z hľadiska správneho vyhodnotenia dopadu navrhovanej stavby na preslnenie, ako aj presvetlenie obytných miestností bytu /ov/ v rodinnom dome žalobcu, resp. na ich zníženie. Na základe vykonaného dokazovania, poukazujúc na všetky skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov, dôkazných prostriedkov a tvrdení účastníkov, ako aj z výpovedí svedkov počas znaleckého dokazovania a v súlade s vykonávacími predpismi, dospel k záveru, že podľa čl. 2.7 a čl. 7 STN 73 4301 „Budovy na bývanie“ kritérium bytu mohli spĺňať len priestory na II. NP v dome žalobcu. Vo vzťahu k I. NP a podkroviu v dome žalobcu konštatoval, že tieto nemohol za bytové priestory považovať, nakoľko ich usporiadanie nespĺňalo kritériá bytu stanovené citovanou STN 73 4301 a jej vyššie uvedenými článkami, pričom tieto dôvody boli podrobne odôvodnené na str. 11 a 12 odvolacieho správneho rozhodnutia doplniac, že ako dôkaz boli v tomto smere použité najmä presné merania vykonané ÚSI na stavbe žalobcu, ktoré ÚSI následne za odplatu poskytol znalci Ing. Štefanovi Sekovi pre vypracovanie znaleckého posudku a z uvedeného dôvodu považuje ich verifikáciu kontrolným znaleckým posudkom, tak ako to uložil krajský súd v zrušujúcom rozsudku, za zbytočnú a neodôvodnenú.

Poukazujúc ďalej na posudok vypracovaný Ing. Karolom Pilátikom v máji roku 1977 a na posudok vypracovaný znalcom Arch. Jozefom Knezekom v novembri roku 1977

v nadväznosti na kolaudačné rozhodnutie vydané býv. Mestským národným výborom – odbor výstavby, vod. hosp. a energetiky Žilina dňa 7. decembra 1970 pod č. Výst. 5466/1970 (právoplatné dňa 15. decembra 1970), vyhodnotiac práve kolaudačné rozhodnutie ako dôkazný podklad pre posúdenie skutočného stavu veci, tak ako to vyslovil ÚSI vo svojom stanovisku, za bezpredmetný, uviedol, že za predpokladu, ak by krajský súd náležite prihliadal na tieto posudky, zistil by, že na rodinnom dome žalobcu po vydaní kolaudačného rozhodnutia boli vykonávané stavebné úpravy, ktorými sa postupne zasahovalo do jeho dispozičného a funkčného usporiadania jeho vnútorných priestorov. V tejto súvislosti konštatoval, že aj napriek existencii týchto posudkov pre posúdenie vnútorných priestorov domu žalobcu, ani tieto posudky pre zistenie skutočného stavu veci neboli relevantné, nakoľko boli v dome žalobcu od roku 1977 vykonávané postupne ďalšie stavebné úpravy, meniace zásadným spôsobom nielen dispozičné usporiadanie vnútorných priestorov v dome žalobcu oproti stavu 1977, ale meniace tiež pôdorysné a výškové usporiadanie zdôrazniac, že žalobca oprávnenia k ich realizácii v priebehu správnych konaní nepreukázal. Odvolávajúc sa na princíp súdnej ochrany a ochrany zakotvenej v Ústave Slovenskej republiky, majúc za to, že táto spočíva najmä v ochrane práva legálne založeného tzn. práva založeného na základe konkrétneho oprávnenia a nie práva založeného neoprávnene uviedol, že vlastníckemu právu ako právu absolútnemu je možné poskytnúť ochranu najmä resp. len vtedy, ak bolo nadobudnuté v súlade so zákonom, čo nie je daný prípad.

Rovnako namietal, že krajský súd sa náležite nezaoberal ani nepravdivým tvrdením žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu obsiahnutým v žalobnom návrhu bod 1. Ad b/ „Osvetlenie“, že schodisko na južnej strane jestvuje na jeho dome od jeho počiatku, keď tomuto tvrdeniu jednoznačne odporujú získané dôkazné prostriedky, konkrétne z porovnania znaleckých posudkov z roku 1977 vyhotovených Ing. Karolom Pilátikom a Jozefom Knezekom so znaleckým posudkom Ing. Štefana Seka, najmä jeho príloh P3 až P4/3 - na ktorých sú zachytené údaje o dispozičnom riešení domu žalobcu v súčasnosti - je zrejmé, že k stavebným zmenám na stavbe žalobcu, či už z hľadiska pôdorysného ako aj výškového preukázateľne po roku 1970 dochádzalo a teda jednoznačne a preukázateľne došlo doplniac, že pôdorysná zmena domu spočívajúca v prístavbe, v ktorej je umiestnený schodiskový priestor, je z porovnania týchto posudkov nepochybne zjavná (postačí porovnať pôdorysné usporiadanie). K odôvodneniu a záveru krajského súdu, že sa ako súd musel stotožniť so žalobnou námietkou ohľadne neakceptovania skutkových záverov v znaleckých posudkoch vo vzťahu k hodnoteniu preslnenia a presvetlenia jeho vnútorných obytných priestorov

opätovne poukazujúc na skutočnosť, že pre posúdenie prípadného negatívneho dopadu povoľovanej stavby, či už na preslnenie alebo presvetlenie obytných miestností rodinného domu žalobcu, je preukázateľne potrebné skúmať len II. NP rodinného domu žalobcu, keďže iba toto spĺňalo kritériá bytu podľa príslušných článkov STN 73 4301 s tým, že posúdenie si vyžadovala konkrétne obytná miestnosť nachádzajúca sa v juhovýchodnom nároží tohto podlažia, označená v znaleckom posudku Ing. Štefana Seka ako miestnosť č. 201 (obývacia izba) a v znaleckom posudku Ing. Ireny Kreutzovej len všeobecne ako „obývacia izba“ konštatoval, že jednoduchým výpočtom zistil, opierajúc sa pritom o posudok Ing. Štefana Seka (najmä prílohy P4/2 – náčrty z merania, ktoré vykonal a následne do výkresov zakreslil ÚSI), že posudzovaná miestnosť obývacej izby má celkovú podlahovú plochu 29,93 m² a osvetľovacie otvory obývacej izby (skladobné rozmery), cez ktoré bol posudzovaný čas jej preslnenia sú okno na východnej fasáde o ploche 1,322x1,397=1,85 m², balkónové dvere s oknom o ploche 0,889x2,0+1,278x1,4=3,57 m², t.j. celková plocha osvetľovacích otvorov je 5,42 m², ktorá je preukázateľne väčšia ako 1/10 podlahovej plochy miestnosti 2,99 m² doplniac, že podľa zamerania z celkovej obytnej plochy bytu 80,08 m² na 1/3 pripadá plocha 26,70 m², ktorá je menšia ako plocha presľňovanej miestnosti 29,93 m². V tejto súvislosti zdôraznil skutočnosť, že žalobca ním vypočítané údaje o podlahovej ploche obývacej miestnosti a ploche osvetľovacích otvorov tejto miestnosti v žalobnom návrhu nespochybnil. Vo vzťahu ku krajským súdom namietanému odklonu od záverov vyslovených v posudku argumentoval tým, že tento odklon nastal najmä od údajov pre výpočet vyššie uvedených plôch (podlahových a osvetľovacích otvorov) znalkyne Ing. Ireny Kreutzovej, ktorá vo svojom znaleckom posudku vychádzala z celkovej podlahovej plochy obývacej miestnosti 28,20 m², pričom podľa skutočného zamerania však podlahová plocha predstavuje 29,93 m² a z plochy osvetľovacích otvorov 2,25 m², avšak podľa skutočného zamerania táto plocha predstavuje 5,42 m², doplniac tiež, že z obsahu posudku Ing. Ireny Kreutzovej nie je navyše zrejmé, akým spôsobom a na základe akých riadnych meraní údaje pre výpočet plôch získala. V tejto spojitosti poukázal na to, že na otázku, v priebehu správneho konania vo veci prejednávania znaleckého posudku, znalkyňa uviedla, že pre posúdenie použila ako podklad znalecký posudok vyhotovený Ing. Pilátikom, ktorý však, ako bolo už vyššie uvedené, nemôže byť, vzhľadom na vykonávané zmeny na žalobcovej stavbe po jeho vypracovaní, relevantný ako podklad pre takýto výpočet a z tohto dôvodu považoval svoj odklon od obsahu znaleckého posudku Ing. Ireny Kreutzovej, pokiaľ ide o výpočet podlahových plôch a plôch osvetľovacích otvorov, za oprávnený a odôvodnený doplniac, že podal na menovanú znalkyňu podnet na preskúmanie jej postupu pri vypracovaní znaleckého posudku na MS SR.

Zdôvodniac odklon od vypracovaných znaleckých posudkov ďalej tým, že tieto logicky popierajú výsledky a hodnoty v nich uvedené poukázal na ich jednotlivé časti, konkrétne na graf znázornený v prílohe 17 a 18 **znaleckého posudku Ing. Ireny Kreutzovej**, jednoznačne preukazujúci, že preslnenie obývacej miestnosti aj po dokončení stavby **bude aj naďalej v celkovej dĺžke 3 hodiny 20 minút** (cez okno orientované na východ a juh) a na **textovú časť znaleckého posudku Ing. Štefana Seka na strane 6, pre hodnotenie obývacej izby na II. NP v dĺžke 3 hodiny 45 minút** a zotrval na svojom názore vyslovenom v odvolacom rozhodnutí, že byt na II. NP rodinného domu súp. č. 199 vo vlastníctve žalobcu bude spĺňať kritérium na jeho preslnenie podľa čl. 4.2.1.2 písm. b), čl. 4.2.1.1 a čl. 4.2.1.2 druhej vety písm. d) STN 734301 aj po riadnom dokončení stavby podľa predloženej a stavebným úradom odsúhlasenej projektovej dokumentácie, pretože celková plocha osvetľovacích otvorov posudzovanej miestnosti je preukázateľne väčšia ako 1/10 jej podlahovej plochy a plocha tejto obytnej miestnosti je súčasne väčšia ako 1/3 celkovej obytnej plochy bytu s tým, že obytná miestnosť je preslnená viac ako normou stanovené 3 hodinové preslnenie pri bytoch majúcich dve a viac obytných miestností a teda z uvedeného vyplýva, **že byt je ako celok preslnený (čl. 4.2.1.1)**. Vo vzťahu k zníženiu času preslnenia v byte uviedol, že je nepopierateľné, poukazujúc na oba znalecké posudky, že k jeho zníženiu dôjde, avšak na strane druhej poukázal na to, že sa v konaní nepreukázalo, že zostávajúci čas, aj keď povolenou stavbou znížený, **by sa znížil pod normou stanovenú hranicu minimálnej dĺžky preslnenia 3 hodiny /čl. 4.2.1.2 písm. d)/ a z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že byt bude spĺňať požiadavky na jeho preslnenie aj po dokončení stavby**. V tejto súvislosti preto zastal názor (nestotožniac sa zároveň so stanoviskom ÚSI, ktoré bolo dôvodom nariadenia znaleckého dokazovania zo strany krajského súdu), že ďalšie kontrolné dokazovanie, tak ako to uložil krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, **je nedôvodné**.

Záverom svojho odvolania opätovne zdôraznil svoj nesúhlas s tvrdením krajského súdu, že ako konajúci správny orgán nemohol sám posudzovať odborné otázky, keď vo veci boli vypracované znalecké posudky, dôvodiť ustanoveniami § 34 ods. 5 a § 36 správneho poriadku, v ktorých nie je taxatívne uložená povinnosť správneho orgánu bezvýhradne rešpektovať znalecké posudky, ich obsah a závery najmä v prípade, ak tieto nezodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z ďalších dôkazov, vykonaných správnym orgánom v konaní. Majúc za to, že znalecký posudok sa preto hodnotí rovnako ako ktorýkoľvek iný dôkaz, teda hodnotí sa ako dôkaz jednotlivo a v súhrne všetkých získaných

dôkazov a v ich vzájomnej súvislosti konštatoval, že nevybočil zo zákonných medzí ustanovených v správnom poriadku, keď na základe hodnotenia a následného posúdenia dospel k čiastočne odlišným záverom (najmä pokiaľ ide o závery o splnení požiadaviek podľa STN), ktoré podrobne a náležitým spôsobom v odôvodnení svojho rozhodnutia aj zdôvodnil. V tejto súvislosti poukázal na to, že pokiaľ mal krajský súd pochybnosti o týchto záveroch, mal svoje pochybnosti náležite v rozsudku aj uviesť a konkretizovať doplniac, že krajskému súdu nič nebránilo tieto svoje pochybnosti postupom podľa § 250i v spojení s § 125 a nasl. OSP odstrániť. Zároveň mal za to, že krajský súd vybočil zo svojich zákonných medzí, keď poprel práva a oprávnenia jeho zamestnancov vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 5 správneho poriadku, t.j. hodnotiť podklady po odbornej stránke.

V spojitosti s **výrokom napadnutého rozsudku o náhrade trov konania**, považujúc ho za nedôvodný a neprimeraný, namietal krajským súdom mu uloženú povinnosť uhradiť tarifnú odmenu vo výške jej trojnásobku za právne služby poskytnuté v roku 2009 v zmysle § 13 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. dôvodiac tým, že krajskému súdu postačovalo len samotné uplatnenie náhrady trov konania k tomu, aby trojnásobok tarifnej odmeny priznal, avšak z odôvodnenia napadnutého rozsudku, v časti týkajúcej sa odôvodnenia výroku o náhrade trov konania, nie je zrejmé, ktoré z poskytovaných právnych služieb v roku 2009 považoval a hodnotil krajský súd za tak mimoriadne ťažké a časovo náročné, vyžadujúce si znalosť cudzieho práva alebo cudzieho jazyka, ktoré by si zaslúžili odmenu v takejto výške, navyše ak dôvody podanej žaloby sa zásadne neodlišovali od dôvodov uvedených žalobcom už v odvolaní podanom proti prvostupňovému správnomu rozhodnutiu. Vo vzťahu k jednotlivým úkonom právnej služby namietal priznanie odmeny žalobcovi vo výške trojnásobku tarifnej odmeny za obhliadku nehnuteľnosti právnym zástupcom vykonanú dvakrát a za úkon právnej služby vykonaný v roku 2010 (bod 7 – úkony súvisiace s konaním pred MS SR dňa 15. novembra 2010 spojené s preskúmaním podkladov a prevzatím dokumentov), nakoľko mu nebolo zrejmé, aké podklady právny zástupca na MS SR preskúmaval a aké dokumenty mal prebrať, poukazujúc zároveň na to, že v podkladoch pre uplatnenie nároku chýba doklad potvrdzujúci vykonanie úkonu právnym zástupcom na MS SR, vrátane preberania akýchkoľvek dokumentov a ich špecifikácia a naviac mal za to, že výdavky spojené s podaním podnetu proti znaleckému posudku si mal žalobca v celom rozsahu znášať sám. Záverom upriamil pozornosť na zásadu úspechu v konaní smerodajnú pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania, ktorou sa podľa jeho názoru krajský súd

neriadil, keď mal za to, že žalobcovi nemala byť priznaná plná výška náhrady trov právneho zastúpenia, nakoľko žalobca mal v konaní úspech len čiastočný.

V zákonnej lehote napadol rozsudok krajského súdu **v časti výroku o zrušení preskúmaného rozhodnutia a v časti výroku o trovách konania** účastník v konaní Ing. M. H., považujúc ho v napadnutej časti za nezákonný v zmysle § 250ja ods. 1 OSP v spojení s § 205 ods. 2 písm. f) OSP, nakoľko mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Zhrnúc dôvody odvolania do dvoch častí namietal absenciu aktívnej legitimácie žalobcu a vyhodnotenie znaleckých posudkov krajským súdom.

V súvislosti s absenciou aktívnej legitimácie žalobcu, odvolávajúc sa na ustanovenia § 247 ods. 1 OSP a § 250 ods. 2 OSP a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž 239/96 zo dňa 31. januára 1997, sp. zn. 6Sž 88/97 zo dňa 26. novembra 1997, sp. zn. 2Sžo 129/2007 zo dňa 25. júna 2008 a sp. zn. 3 Sžo-KS 90/2005, poukázal na skutočnosť, že konkrétne tvrdenie žalobcu o tom, že bol rozhodnutím správneho orgánu ukrátený na svojich právach je podľa ustálenej judikatúry osobitnou náležitosťou žaloby, ktorú je súd pri preskúmaní rozhodnutia povinný skúmať z úradnej povinnosti. Zdôraznil, že túto skutočnosť opakovane namietal predovšetkým vo svojom vyjadrení k žalobe, ako aj vo svojom vyjadrení zo dňa 7. decembra 2010 a v tejto súvislosti vytkol krajskému súdu, že z napadnutého rozsudku nie je nijako zrejmé, ako dospel k záveru, že v žalobe sa toto konkrétne porušenie subjektívne právo uvádza, pretože v celej žalobe a ani vo vyjadrení žalobcu z 1. decembra 2010 sa nenachádza ani jediná konkrétna zmienka v podobe čo len vety, či aspoň slova konkretizujúceho subjektívne práva žalobcu, k porušeniu ktorých malo dôjsť preskúmaným rozhodnutím doplniac, že toľž nie je možné v žalobe nájsť ani odkaz na žiadne ustanovenie právneho predpisu, z ktorého by porušenie subjektívnych práv žalobcu vyplývalo. Okrem toho sa domnieval, že krajský súd v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 OSP nezdôvodnil svoje závery dostatočne, keďže porušenie subjektívnych práv žalobcu nie je v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom odôvodnené, ani nijako pomenované či špecifikované, majúc za to, že na vyvodenie predmetného záveru krajskému súdu jednoducho stačilo, že v žalobe boli uvedené pochybenia žalovaného. Rovnako namietal, že z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že sa krajský súd námietkami vedľajšieho účastníka žiadnym spôsobom nevysporiadal, ako keby vôbec neboli uplatnené a ani nezdôvodnil, prečo sa nimi vôbec nezaoberal. Z týchto dôvodov mal za to, že krajský súd rozhodol nesprávne, keď žalobu zamietol, čo zakladá dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku v časti výroku

o zrušení preskúmaného rozhodnutia podľa § 250ja ods. 3 druhá veta v spojení s § 220 OSP.

V súvislosti s vyhodnotením znaleckých posudkov sa domnieval, že krajský súd nesprávne vyhodnotil námietku žalobcu týkajúcu sa neakceptovania skutkových záverov jednotlivých znaleckých posudkov, ktoré boli v správnom konaní vykonané. Poukázal na to, že podľa existujúcej súdnej praxe, **„správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel“** (rozsudok NS SR z 24. novembra 2010, sp. zn. 2 Sžo 47/2010; tiež rozsudok NS SR z 25. júna 2008, sp. zn. 2 Sžo 129/2007), avšak mal za to, že krajský súd sa uvedeným neriadil. Vychádzajúc z existujúcej súdnej praxe (R 1/1981), v zmysle ktorej nie je možné ukladať znalcom posudzovanie právnych otázok, namietať záver krajského súdu (str. 18, posledný odsek), ktorým vymedzil znalcovi úlohu vyjadriť sa k právnej skutočnosti, či v danom prípade ide o byty alebo nebytové priestory na jednotlivých nadzemných podlažiach žalobcovho domu, keďže uvedená právna skutočnosť je daná právoplatným kolaudačným rozhodnutím príslušného stavebného úradu (podľa kolaudačného rozhodnutia sa povolilo žalobcovi užívanie rodinného domčeka, v ktorom žiadne byty nie sú špecifikované) a navyše táto skutočnosť bola potvrdená aj miestnou ohliadkou vykonanou žalovaným. Dajúc do pozornosti, že žalovaný už počas odvolacieho konania nariadil vykonanie znaleckého posudku Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, avšak ÚSI tento posudok nevyhotovil napriek piatim urgenciám poukázal na to, že až následne bol Ing. Seko poverený vypracovaním posudku, ku ktorému mal spolu so žalobcom pripomienky, ktoré boli prerokované na konaní zvolanom žalovaným za účasti znalca, žalobcu, stavebníka a projektanta, ako aj za účasti Ing. Kreutzovej, ktorá vypracovala prvý posudok na základe objednávky žalobcu. Dôvodil ďalej tým, že nakoľko od podania žiadosti o stavebné povolenie trvalo stavebné konanie takmer tri roky a pre nečinnosť ÚSI nebolo možné jeho znalecký posudok získať, bolo úlohou žalovaného správneho orgánu vyhodnotiť získané dôkazy a zistené skutkové okolnosti podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku a primerane sa vysporiadať s prípadnými namietanými rozpormi dodajúc, že to žalovaný v danom prípade aj urobil, teda zistil presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie, ktoré následne aj podrobne odôvodnil. Upriamil pozornosť

na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, v ktorom sa žalovaný správny orgán, takmer na 20 stranách, dostatočne vypořiadal s rozpormi namietanými žalobcom, pričom zároveň na 25 stranách podrobne a logicky odôvodnil v súlade s § 46 a § 47 správneho poriadku, ktoré zákonné dôkazové prostriedky použil, ako zistil skutkový stav a akým postupom k svojmu záveru dospel a preto mal za to, že je daný dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku v merite veci podľa § 220 OSP tak, že žaloba bude zamietnutá.

Taktiež sa domnieval, upriamiac pozornosť na rozsudok NS SR z 12. januára 2010 sp. zn. 5Sžf/19/2009, že krajský súd svoje závery, týkajúce sa nedostatočného zistenia skutkového stavu v napadnutom rozsudku, v rozpore s § 157 ods. 2 OSP nezdôvodnil dostatočne, dodajúc, že v napadnutom rozsudku iba zrekapituloval argumentáciu žalobcu, zmienil sa o vybraných podaniach žalovaného a vedľajšieho účastníka (ďalšie dôležité vyjadrenia a argumenty žalovaného a vedľajšieho účastníka opomenul) a citujúc texty zákonných ustanovení, sa nijako nezaoberal podstatnými argumentmi, ktoré namietal spolu so žalovaným, pričom na záver vyslovil bez bližšieho logického odôvodnenia, že porušenie povinnosti žalovaného spočíva v tom, že *„nedostatočne zistil skutkový stav veci a že žalovaný správny orgán nemohol sám posudzovať odborné otázky, keď boli vo veci vypracované znalecké posudky“*, vyhodnotiac zároveň takýto postup za nesúladný s príkazom na presvedčivé odôvodnenie obsiahnutým v § 157 ods. 2 OSP, nakoľko účastníkom konania neposkytuje žiadnu možnosť zistiť, prečo na ich argumenty, odkazujúce okrem iného na relevantnú judikatúru, správny súd neprihliadol.

Odvolávajúc sa na judikatúru Súdneho dvora EÚ (napríklad prípady 15/85 Abruzzo alebo 14/61 Hoogovens) poukázal na to, že za istých okolností ani prípadná nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu nemôže byť dôvodom pre zásah do добромysel'ne nadobudnutých práv účastníka správneho konania dodajúc, že v priebehu konania apeloval na to, aby *„mal súd na pamäti, že rozhodnutím bude najviac a neprimerane zasiahnutý do svojich práv práve on ako stavebník“*, t.j. aby pri rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosť, že stavebník добромysel'ne nadobudol významné procesné aj hmotnoprávne nároky a práva, pričom k uvedenému sa krajský súd v napadnutom rozsudku nijako nevyjadril.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti **navrhol, aby** Najvyšší súd Slovenskej republiky **rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. decembra 2010, č. k. 20S/9/2009-332 vo výroku o zrušení napadnutého rozhodnutia a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žaloba sa**

zamietá a žalobca je povinný uhradiť mu náhradu trov konania, vrátane DPH na účet jeho právneho zástupcu a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania bez jej bližšej špecifikácie.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniam žalovaného a účastníka v konaní Ing. M. H. sa podrobne vyjadroval k vzneseným odvolacím námietkam.

K námietke, ktorou žalovaný poukazoval na to, že krajský súd poprel jeho oprávnenie voľne hodnotiť dôkazy v správnom konaní tým, že neuznal jeho oprávnenie odchyliť sa od záverov obsiahnutých v znaleckých posudkoch uviedol, že uznáva, že správny orgán je oprávnený hodnotiť dôkazy na základe voľnej úvahy doplniac však, že to neznamená svojvoľu, ktorú aplikoval žalovaný, ako aj stavebný úrad. Odvolávajúc sa na ustanovenie § 36 správneho poriadku zdôraznil, že správny orgán má povinnosť ustanoviť znalca, ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, pričom táto povinnosť nie je dotknutá ani vtedy, ak pracovník správneho orgánu disponuje týmito potrebnými znalosťami s tým, že prípadné odborné vedomosti pracovníka v danej oblasti len môžu usmerniť správny orgán pri obstarávaní ďalších dôkazov doplniac, že otázka preslzenia je odbornou skutočnosťou, na ktorú treba ustanoviť znalca, nakoľko o tejto skutočnosti si správny orgán nemôže urobiť vlastný úsudok a už vôbec nie taký, ktorý je v rozpore so závermi znalca. Poukázal ďalej na to, že zo znaleckých posudkov (aj znaleckého posudku Ing. Seka, aj znaleckého posudku Ing. Kreutzovej) vyplýva, že aby obytná miestnosť (byt) bola preslnená, musí byť súčasne splnených niekoľko podmienok (nielen skutočnosť, že je jedna miestnosť preslnená aspoň 3 hodiny) odvolávajúc sa na znalecký posudok Ing. Seka, ktorý túto skutočnosť riadne odôvodňuje (čl. III. bod 2), keď uvádza, že *„Aj keď je splnená požiadavka ... na preslzenie aspoň jednej miestnosti bytu v trvaní 3 h....., nesplnenie kritéria v dodržaní stanoveného ekvivalentného tieniaceho uhla znamená, že **byt ako celok nespĺňa požiadavku normy na jeho dostatočné preslzenie.**“* Za zavádzajúce označil odvolávanie sa žalovaného na znalecký posudok Ing. Kreutzovej (údajne prílohy č. 17 a 18), podľa ktorého preslzenie má trvať 3 hod. 20 min, pričom z uvedených príloh vyplýva len preslzenie v dĺžke 2 hod. 55 min; opačný záver nie je ničím podložený a nevyplýva ani zo znaleckého posudku, poukazujúc zároveň na tú skutočnosť, že obaja znalci (Ing. Seko aj Ing. Kreutzová) tvrdia, že preslzenie na II. NP netrvá 3 hodiny. Práve z uvedeného dôvodu mal za to, že svojvoľné vyhodnotenie znaleckého posudku

(v rozpore s ním) samo o sebe predstavuje dôvod na zrušenie druhostupňového rozhodnutia, bez ohľadu na akékoľvek iné skutočnosti uvádzané žalovaným.

V súvislosti s tvrdením žalovaného, že sa nemôže domáhať ochrany v stavebnom konaní, stavu založeného neoprávnene, považoval za potrebné uviesť, že žalovaný ničím nepreukázal jeho protiprávne konanie pri úpravách domu, poukazujúc na to, že schodisko sa v jeho dome nachádzalo od počiatku, keďže išlo a ide o jediný prístup do priestorov na II. NP a do podkrovia; pripustil však určité úpravy (dverný otvor a pod.), doplniac však, že tieto úpravy boli uskutočnené až po realizácii a v dôsledku nelegálnej stavby vedľajšieho účastníka. Nesúhlasiac s názorom žalovaného, že si svojimi úpravami v dome zaviniť vzniknutú situáciu, vyhodnotiac ho za nepodložený, upriamil pozornosť na predmet stavebného konania, ktorým bolo povolenie stavby vedľajšieho účastníka (jeho predchodcu), pričom žalovaný sa snaží navodiť situáciu, že ak si chce nejaký stavebník postaviť stavbu, jeho sused je povinný uskutočniť vo svojom dome úpravy tak, aby stavebníková stavba vyhovovala právnymi predpisom. Záverom v súvislosti s týmto tvrdením žalovaného poukázal na skutočnosť, že zo správneho konania vyplýva, že pred realizáciou stavby vedľajšieho účastníka nebola jeho stavba zatienená, pričom po jej realizácii došlo k jej zatieneniu (nedostatočnému preslneniu).

K odvolaniu účastníka Ing. M. H., žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že nemôže súhlasiť s jeho tvrdením, že v žalobe netvrdil, že bol ukrátený na svojich právach, keď uvedená skutočnosť vyplývala zo žaloby a bola taktiež uvedená i ďalších jeho podaniach majúc za to, že zo žaloby boli zrejme všetky skutočnosti, ktoré boli potrebné pre posúdenie zákonnosti druhostupňového rozhodnutia žalovaného správneho orgánu s tým, že akýkoľvek iný výklad by znamenal *denegatio iustitiae*. K rozhodnutiam, na ktoré v súvislosti s touto odvolacou námietkou poukazoval účastník Ing. M. H., zastal ten názor, že ustanovenia rozhodnutí sú vytrhnuté z kontextu, doplniac, že tieto súdne rozhodnutia posudzovali prípady, kde (i) sa buď len všeobecne tvrdilo, že zákon bol porušený rozhodnutím správneho orgánu (bez označenia konkrétneho zákona, resp. ustanovenia), (ii) žalobca neuviedol, akými konkrétnymi nezákonnosťami rozhodnutie správneho orgánu trpelo, (iii) žalobu podal niekto iný v prospech osoby, ktorej práva boli porušené rozhodnutím správneho orgánu, a pod.. Ďalej zaujal stanovisko k tvrdeniu účastníka, že krajský súd napadnutým rozsudkom zasiahol do jeho dobromyseľne nadobudnutých práv, vyhodnotiac ho za absurdné. V tejto súvislosti poukázal na to, že účastník (resp. jeho právny predchodca) nebol dobromyseľný, nakoľko

po vydaní a nadobudnutí právoplatnosti prvého stavebného povolenia bola na súd podaná žaloba a súd odložil vykonateľnosť stavebného povolenia, avšak stavebník staval ďalej a stavbu dokončil ešte v čase, keď nemal vykonateľné stavebné povolenie. V súvislosti s námietkou účastníka (ako i žalovaného), že krajský súd sa nevysporiadal so všetkými jeho výhradami považoval za potrebné uviesť, že krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného z dôvodu nedostatočného vykonania znaleckého dokazovania a svojvoľného hodnotenia znaleckých posudkov, pričom rozhodnutie krajského súdu je v tomto smere riadne odôvodnené doplniac, že krajský súd sa vysporiadal v tejto spojitosti so všetkými vznesenými námietkami a rovnako aj s námietkami procesného charakteru.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam dotýkajúcich sa výroku o náhrade trov konania, rovnako považujúc tento výrok napadnutého rozsudku za správny, konštatoval, že krajský súd správne uznal v roku 2009 (do 31. mája 2009) zvýšenie základnej sadzby na trojnásobok, nakoľko išlo o vec mimoriadne ťažkú a časovo náročnú z dôvodu, že išlo o mimoriadne rozsiahlu dokumentáciu a odbornú problematiku doplniac, že skutočnosť, že si daná vec nevyžadovala znalosť cudzieho jazyka, nemá vplyv na túto danosť, nakoľko výnimočná obtiažnosť a časová náročnosť sama o sebe opodstatňovala takéto zvýšenie. Vo vzťahu k namietaným úkonom právnej služby uviedol, že v danej veci bolo potrebné, nakoľko išlo o zložitú situáciu, uskutočniť obhliadku nehnuteľností (jednak stavby žalobcu a jednak stavby vedľajšieho účastníka) s tým, že po tejto obhliadke sa ešte uskutočnili rokovania, kde sa rozoberal ďalší postup a dôsledky vyplývajúce z obhliadky, majú za to, že toto predstavovalo mimoriadne ťažký úkon berúc do úvahy náročnosť a obsiahlosť predmetného konania. Zdôvodnil ďalej, že posledné stretnutie bolo potrebné uskutočniť z dôvodu vyjadrení účastníka a žalovaného a v súvislosti s pripravovaným pojednávaním zdôrazniac, že všetky tieto stretnutia boli účelné pre súdne konanie. Pre úplnosť uviedol, že v danej veci je namieste aplikácia ustanovenia § 250k ods. 2 OSP, keďže žalovaný sa nerešpektovaním znaleckých posudkov podstatne odchyľil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku krajského súdu. Nesúhlasiac s výhradou žalovaného, že mu nepatrí plná náhrada trov konania, nakoľko nemal vo veci plný úspech poukázal na to, že druhostupňové rozhodnutie bolo zrušené v celom rozsahu. Vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov konania účastníkom Ing. M. H. odvolávajúc sa na OSP uviedol, že tento neumožňuje priznať vedľajšiemu účastníkovi (ktorý je na strane žalovaného) náhradu trov konania s tým, že v tomto konaní možno uložiť náhradu trov konania len žalovanému.

Z uvedených dôvodov preto navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky napadnutý rozsudok potvrdiť s tým, že žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vyčíslil sumou 157,09 €.

K vyjadreniu žalobcu zaslal svoje vyjadrenie účastník v konaní Ing. M. H., ktoré bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) doručené dňa 2. mája 2011. Z uvedeného vyjadrenia najvyšší súd, aby opätovne neopakoval už vyššie uvedené odvolacie námietky účastníka Ing. H. vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, považoval za potrebné uviesť niekoľko stanovísk účastníka Ing. H. vo vzťahu k vyjadreniu žalobcu. Predovšetkým sa vyjadroval k tvrdeniu žalobcu, týkajúceho sa spochybňovania záverov znalcov žalovaným správnym orgánom, o potrebe dať preto vyhotoviť kontrolný znalecký posudok (k tomuto záveru dospel aj krajský súd) konštatujúc, že aj takýto kontrolný znalecký posudok by však podliehal zásade voľného hodnotenia dôkazov žalovaným a ten by musel znovu urobiť práve to, čo urobil, t.j. namiesto automatického prebratia záverov znaleckého posudku sa s ním vlastnou argumentáciou vysporiadať, zdôrazniac zároveň, že žalovaný teda nespochybňuje závery znalcov ako také, ako sa domnieva žalobca, ale „len“ na základe vykonaného dokazovania odstraňuje rozpory medzi nimi, čím realizuje svoju zákonnú povinnosť. V spojitosti s nariadením kontrolného znaleckého posudku má zároveň pochybnosť, či má žalobca skutočný záujem podrobiť sa znaleckému skúmaniu, keď z jeho doterajšieho správania počas správneho konania možno usudzovať, že opäť odmietne prístup znalcom k svojej nehnuteľnosti, ako to už v správnom konaní urobil.

Vo vzťahu k namietanej absencii tvrdenia žalobcu o ukrátení na subjektívnych právach doplnil, že nejde o formálnu náležitosť – nedostatok podania, na doplnenie ktorého by mal súd vyzývať podľa § 43 ods. 1 OSP, ale ide o nedostatok zakladajúci absenciu aktívnej vecnej legitimácie.

Za zavádzajúce označil tvrdenia žalobcu o tom, že nebol počas uskutočňovania stavby dobromyseľný, keďže on stavbu neuskutočňoval, stavebníkom bol jeho právny predchodca, ktorý odklad vykonateľnosti neignoroval a o stanovisko ako má postupovať s uskutočňovaním stavby v tejto situácii požiadal aj viaceré orgány, ktoré ďalšie uskutočňovanie stavby žiadnym rozhodnutím nezastavili. Do pozornosti odvolaciemu súdu dal ďalej skutočnosť, že v čase, keď požiadal o stavebné povolenie, bola stavba už postavená

a neužívaná, vyhodnotiac zároveň rozhodnutie krajského súdu v spore 10S/5/05, ktorým zrušil právnomu predchodcovi pôvodné stavebné povolenie, za nezákonné a ako také ho napadol sťažnosťou na ESLP (sťažnosť č. 13105/7, H. v. Slovenská republika). Rovnako za nesprávny označil názor žalobcu, že mu nemôže byť priznaná náhrada trov konania podoprac svoj úsudok § 93 ods. 4 OSP v spojení s §246c ods. 1 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaných odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že tak odvolaniu žalovaného, ako aj odvolaniu účastníka v konaní Ing. M. H. proti výroku napadnutého rozsudku, ktorým bolo zrušené v záhlaví uvedené rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, **nemožno priznať úspech**. Avšak vo vzťahu k odvolaniu žalovaného proti výroku napadnutého rozsudku o trovách konania vzhliadol odvolací súd jeho odvolanie **za dôvodné**.

Právoplatné rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Žiline je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve na základe žaloby podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 a nasl.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V zmysle ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba **tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP)**.

Správne súdnictvo zabezpečuje kontrolu zákonnosti rozhodnutia. Keďže súd nie je oprávnený rozhodnúť vo veci samej, je pre posúdenie veci rozhodujúci právny (ale aj skutkový) stav v čase rozhodovania správneho orgánu (§ 250i ods. 1 veta prvá OSP).

Konanie a rozhodovanie súdu o žalobe podanej proti rozhodnutiu žalovaného je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti OSP a nie je pokračovaním administratívneho konania. Nie je preto úlohou súdu dopĺňovať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia žalovaného. Správny súd preberá od správneho orgánu nielen dôkazný stav, ale aj jeho právne hodnotenie. Iným hodnotením, než ktoré vykonal správny orgán, by súd neprípustne a v rozpore so zákonom zasiahol do práva voľného hodnotenia dôkazov, ktoré patrí správnomu orgánu (§ 34 ods. 5 v spojení s § 140 správneho poriadku), podľa ktorého správny orgán vykonáva dokazovanie a hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach.

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí len na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Vzhľadom na skutočnosť podania dvoch odvolaní proti vyššie uvedeným výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu a taktiež za účelom prehľadnosti tohto už pomerne rozsiahleho rozhodnutia, bude odvolací súd najskôr posudzovať relevantnosť odvolacích námietok žalovaného správneho orgánu a následne účastníka v konaní Ing. M. H..

Z obsahu odvolania podaného žalovaným správnym orgánom plyní odvolaciemu súdu jeho zásadná výhrada v podobe krajským súdom **nerešpektovaného privilégia správnym poriadkom (§ 34 ods. 5) mu udeleného a to hodnotiť dôkazy na základe voľnej úvahy.**

Podľa § 34 ods. 1, 2 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, **znalecké posudky**, listiny a ohliadka.

Podľa § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku vykonávanie dôkazov patrí správnomu orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 36 správneho poriadku ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca. Proti rozhodnutiu o ustanovení znalca sa možno odvolať.

Podľa názoru žalovaného správneho orgánu sa znalecký posudok hodnotí rovnako ako ktorýkoľvek iný dôkaz, teda hodnotí sa ako dôkaz jednotlivo a zároveň vo vzájomnej súvislosti so všetkými dôkazmi.

Uvedený názor odvolací súd žalovanému správnomu orgánu nepopiera. Je tomu skutočne tak, že **správny poriadok zveruje správnomu orgánu zákonné oprávnenie voľne hodnotiť dôkazy** v rozsahu vyššie citovanom, avšak toto oprávnenie je zároveň limitované jeho povinnosťou, uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia jednak skutočnosti, ktoré tvorili podklad rozhodnutia (nestačí však len uviesť aké dôkazy boli vykonané) a jednak musí uviesť aj podrobné hodnotenie jednotlivých dôkazov, t.j. správny orgán musí zdôvodniť, ktoré skutočnosti mal dokazovaním jednoznačne preukázané, resp. do akej miery bola určitá skutočnosť preukázaná. V prípade, ak medzi dôkazy hodnotené správnym orgánom patrí aj znalecký posudok, ktorého vypracovanie bolo potrebné **na účely odborného posúdenia skutočností dôležitých pre rozhodnutie správneho orgánu**, má odvolací súd za to, že **zásada voľného hodnotenia dôkazov sa uplatní v obmedzenom režime, podoprac svoj názor rozsudkom najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2011 pod por. č. 99/2011 (rozsudok sp. zn. 6Sžo 150/2009), v ktorom je konštatované, že: „Znalecký posudok je jedným z dôkazov v správnom konaní, ktoré hodnotí správny orgán ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať jeho správnosť (jeho závery), ale hodnotí iba to, či úvahy znalca zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných**

správnym orgánom. Správny orgán preto nemôže znalecký posudok označiť za nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky.“

Rovnako odvolací súd považuje za potrebné, za účelom zdôvodnenia svojho rozhodnutia, upriamiť pozornosť na rozsudok Vrchného soudu v Praze zo dňa 25.2.1997, čj. 6 A 139/94-17, v ktorom sa uvádza nasledovné: „*Správní orgán může přistoupit k hodnocení důkazů (§ 34 odst. 5 spr. ř.) teprve po vyčerpání možnosti odstranit existující rozpory v důkazech. Jestliže se pak rozpory odstranit nepodaří, je nezbytné, aby správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí vyložil, v čem rozpor spočíval, co bylo učiněno pro jeho odstranění, proč se to nepodařilo a ke kterým důkazům se nakonec při svém hodnocení přichýlil a které důkazy odmítl a proč.*“

Odvolaciemu súdu sa žiada v prvom rade uviesť, že nespochybňuje skutočnosť, že žalovaný správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia pomerne podrobne zdôvodnil, čo ho primälo odchyliť sa od záverov znaleckého dokazovania. Avšak aj z vyššie citovaného rozsudku Vrchného soudu v Praze a taktiež z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nespochybiteľne vyplýva, že správneho orgánu, bez vykonania kontrolného znaleckého dokazovania zameraného na odstránenie rozporov už podaných znaleckých posudkov, neprináleží vyhodnotiť znalecký posudok za nesprávny a následne ho nahradiť vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky.

Rovnako odvolací súd nespochybňuje, že zamestnanci žalovaného správneho orgánu disponujú kvalifikačnými predpokladmi oprávňujúcimi ich posúdiť aj odborné otázky týkajúce sa stavebného zákona a k nemu prislúchajúcim vykonávacím právnym predpisom, avšak v danom prípade záviselo rozhodnutie správneho orgánu na posúdení skutočnosti vyžadujúcej si odborné znalosti a preto bolo v správnom konaní nariadené vykonať znalecké dokazovanie znalcami zapísanými v príslušnom zozname vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Preto, ak sa správny orgán odchyľil od výsledkov znaleckého dokazovania, resp. pri existencii rozporov v predložených znaleckých posudkov nenariadil kontrolné znalecké dokazovanie, teda nezistil skutkový stav dostatočne na posúdenie veci, ide skutočne o vadu správneho konania, ktorá mala za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

S poukazom na vyššie uvedené vzhladol odvolací súd výhradu žalovaného správneho orgánu smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu za nedôvodnú.

Žalovaný správny orgán vo svojom odvolaní vytýkal ďalej prvostupňovému súdu nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Tejto námietke bude najvyšší súd venovať svoju pozornosť záverom rozhodnutia, nakoľko aj účastník v konaní Ing. M. H. namietal túto skutočnosť.

Účastník v konaní Ing. M. H. namietal ďalej vo svojom odvolaní, rovnako ako žalovaný správny orgán, vyhodnotenie znaleckých posudkov žalovaným správnym orgánom, **označiac ho za relevantné** s tým, že zastal názor, že aj v prípade vypracovania kontrolného znaleckého posudku bude **jeho hodnotenie opätovne závisieť na správnom orgáne**. Taktiež poukázal, v súvislosti s požiadavkou krajského súdu, aby bolo kontrolným znaleckým dokazovaním ustálené, či sa v danom prípade jedná o byty, resp. nebytové priestory na to, že znalci nie sú oprávnení posudzovať právne otázky, pričom otázku, či sa jedná o byt resp. nebytový priestor, označil za otázku právnú.

Z dôvodov už vyššie uvedených, odvolací súd vyhodnotil citovanú námietku vedľajšieho účastníka **za irelevantnú**. Podľa právneho názoru, ktorým je žalovaný správny orgán viazaný (§ 250j ods. 7 OSP) „*úlohou kontrolného znaleckého dokazovania bude vyhodnotiť aj uvedené znalecké posudky oboch znalcov Ing. Kreutzovej a Ing. Seku spolu s odborným vyjadrením Jaroslava Špičáka vrátane posudzovania odborných záverov, ktoré vyslovoval samotný žalovaný správny orgán, ktorý v konečnom dôsledku vyvodzoval a robil odborné závery vo vzťahu k posudzovaniu nadzemných podlaží rodinného domu žalobcu (byt, nebytový) a tiež napokon hodnotil aj presvetlenie a preslnenie prístavky a nadstavby (výpočty) vo vzťahu k rodinnému domu žalobcu, ktoré odborné závery by mali vyplývať zo záveru znaleckého dokazovania a mali byť z neho aj verifikované.*“, pričom s uvedeným právnym záverom sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, nepovažujúc uvedené za posudzovanie právnych otázok.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých **fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená**

rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 2 vety prvej OSP žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, **ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach.**

Rovnako za **nedôvodnú** vyhodnotil námietku, ktorou sa účastník Ing. H. domnieval, že žalobca nebol aktívne procesne legitimovaný na podanie žaloby a preto mal krajský súd žalobu zamietnuť bez toho, aby sa ňou zaoberal meritórne, keďže mal za to, že v žalobe absentuje jej osobitná náležitosť, a to konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu. V súvislosti s touto predstretou námietkou nedá odvolaciemu súdu inak, ako dať do pozornosti účastníkovi rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „ústavný súd“) III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd konštatuje: *„Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahrňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného*

gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona.“

V danom prípade odvolací súd súladne s názorom krajského súdu zastáva názor, že žalobca celým obsahom svojej žaloby namieta, že bol ukrátený na svojich právach napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu. Akýkoľvek iný postoj, resp. iný výklad ustanovenia § 247 ods. 1 OSP, by znamenal aj poukazom na uvedené rozhodnutie ústavného súdu *denegatio iustitiae*.

Najvyšší súd, v súvislosti s námietkou účastníka Ing. M. H., prostredníctvom ktorej sa dovoľával ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv, len v krátkosti považuje za potrebné uviesť, že v danom prípade odvolávanie sa na ochranu dobromyseľne nadobudnutých práv nie je namieste, nakoľko účastník Ing. H. už pri samotnom uzatváraní darovacej zmluvy, mal preukázateľne vedomosť o tom, že právoplatné stavebné povolenie bolo na základe rozhodnutia Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 10S 5/2005, v rámci ktorého bolo preskúmané rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Žiline č. 2004/01560/Kod zo dňa 5. novembra 2004, **zrušené**. Z uvedeného teda vyplýva, že vedľajší účastník mal predvídať, že jeho dobromyseľne nadobudnuté právo v podobe aj právneho nástupníctva v správnom konaní, môže vykazovať určitý defekt.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V súvislosti s námietkou žalovaného správneho orgánu a taktiež účastníka Ing. M. H., ktorou vytýkali krajskému súdu, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, si najvyšší súd pri posúdení jej relevantnosti pomohol rozhodnutím ústavného súdu IV. ÚS 115/03, v ktorom ústavný súd konštatuje nasledovné: „*Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace*

s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). **Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.**“ Z uvedeného teda jasne vyplýva, že námietka žalovaného, ako aj účastníka Ing. M. H. neobstojí, keďže samotné správne konanie bolo prvotne postihnuté vadou, ktorá mala za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Preto krajský súd nepochybil, keď dal odpoveď len na tie otázky, ktoré majú pre vec kľúčový význam.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol vecne správne, keď napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. a) a c) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a preto najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 OSP napadnutý rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však **vzhladol za dôvodné odvolanie žalovaného správneho orgánu, ktorým namietal správnosť výroku o náhrade trov konania.**

Podľa § 13 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. mája 2009 advokát môže zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny na trojnásobok, ak v rámci poskytovania právnej služby **ide o úkony mimoriadne ťažké, časovo náročné, vyžadujúce si znalosť cudzieho práva alebo znalosť cudzieho jazyka.**

Za „úkony mimoriadne ťažké“ je potrebné považovať úkony poskytované vo veci, ktorá je skutkovo a právne mimoriadne náročná, nakoľko už z doslovného výkladu slovného

spojenia „mimoriadne ťažké“ je zrejmé, že sa musí jednať o úkony vymykajúce sa bežnej praxi.

Za úkony „časovo náročné“ možno považovať také úkony právnej služby, ktoré sú poskytované obhajcom mimo obvyklej pracovnej doby, teda spravidla medzi 20:00 a 6:00 hod. a v dňoch, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok v týždni (§ 93 ods. 1, § 94 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v spojení so zákonom č. 241/1993 Z. z.).

Z vyššie citovaného ustanovenia vyhlášky vyplýva možnosť advokáta uplatniť si zvýšenú základnú sadzbu tarifnej odmeny za úkon pri splnení alternatívne stanovených podmienok, pričom takéto zvýšenie sa nemusí týkať všetkých úkonov právnej služby v rámci zastúpenia, **preto pri rozhodovaní o odmene advokátovi je potrebné vyhodnotiť každý poskytnutý úkon z pohľadu vyššie uvedených kritérií.** Odvolací súd preto dôsledne úkony právnej služby, na ktoré sa možné zvýšenie vzťahovalo, a ktoré boli samozrejme krajským súdom uznané, vyhodnotil s tým výsledkom, že dôvody na priznanie zvýšenej sadzby tarifnej odmeny za úkony vykonané v roku 2009, splnené neboli, **nakolko tieto nevykazovali znaky ani „mimoriadnej náročnosti“ ani „náročnosti časovej“.**

Krajskému súdu je preto potrebné v tejto súvislosti vytknúť, že sa dôsledne vyššie citovaným ustanovením neriadil, keďže jeho rozhodnutie zvýšiť žalobcovmu advokátovi základnú sadzbu tarifnej odmeny na trojnásobok, nijakým relevantným argumentom nezdôvodnil.

Vzhľadom na to, že žalobca odvolanie proti výroku o trovách konania v zákonnej lehote nepodal, odvolací súd, súc viazaný rozsahom podaného odvolania žalovaným správnym orgánom, posúdil správnosť tohto výroku iba v rozsahu priznanej náhrady trov konania, to znamená, že neskúmal jeho správnosť z pohľadu žalobcu.

Za dôvodnú rovnako odvolací súd považoval námietku žalovaného správneho orgánu, ktorou namietal priznanie odmeny za úkon právnej služby – konanie pred MS SR – preskúmanie podkladov a prevzatie dokumentov dňa 15. novembra 2010, majúce za to, že toto konanie nebolo relevantné vo vzťahu k súdnemu konaniu (jednalo sa o podnet žalobcu na znalca Ing. Seku) a preto ho vyhodnotil ako nepotrebný na účelné uplatňovanie alebo bránenie sa svojho práva.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 220 OSP napadnutý rozsudok v časti výroku o náhrade trov konania tak, že žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania **vo výške 1.043,24 €, pričom 66 € za zaplatený súdny poplatok a 977,24 € za trovy právneho zastúpenia (§ 151 ods. 8 OSP)**, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Michala Zemana, vedený vo V., a.s., číslo účtu X. (§ 149 ods. 1 OSP), do troch dní.

Priznané trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 66 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 977,24 €. Náhradu trov právneho zastúpenia **vo výške 434,12 €** odvolací súd priznal za jednotlivé úkony právnej služby vykonané **v roku 2009, konkrétne priznal odmenu** za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátene prvej porady s klientom dňa 26.1.2009 **v sume 53,49 €** (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), za ohliadku nehnuteľnosti a ďalšiu poradu s klientom v trvaní 1:15 hod. dňa 31.1.2009 **v sume 106,98 €** (za každú aj začatú hodinu, § 14 ods. 1 písm. b/ citovanej vyhlášky) t.j. 2x 53,49 €, za písomné podanie na súd (žalobu) dňa 22.2.2009 **v sume 53,49 €**. Trovy právneho zastúpenia ďalej pozostávajú z režijného paušálu za 3 úkony právnej služby vykonanej v roku 2009 **v sume 20,85 €** (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky) t.j. 3x 6,95 €, z náhrady cestovného v súvislosti s ohliadkou nehnuteľnosti vykonanou dňa 31.1.2009 **v sume 38,06 €** (2x 197 km x 8,2l/100 km x 1,178 €/liter) a **v sume 72,10 €** (2x 197 km x 0,183 €/km), z náhrady za stratu času za 4 polhodiny **v sume 46,36 €** (§ 17 ods. 1 a 3 citovanej vyhlášky), t.j. 4x 11,59 € a z dane z pridanej hodnoty 20% zo sumy 213,96 € (4x 53,49 €), **t.j. 42,79 €**. Za jednotlivé úkony právnej služby vykonané **v roku 2010** odvolací súd priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia **vo výške 543,12 €** pozostávajúce z odmeny za ďalšiu poradu s klientom v trvaní 2:15 hod. dňa 19.11.2009 **odmenu v sume 160,30 €** (§ 14 ods. 2 písm. a/ citovanej vyhlášky), z odmeny za účasť na pojednávaní dňa 9.12.2010 **v sume 120,23 €** (§ 14 ods. 1 písm. c/ citovanej vyhlášky), z režijného paušálu za 2 úkony právnej služby vykonanej v roku 2010 **v sume 14,42 €** (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky) t.j. 2x 7,21 €, z náhrady cestovného v súvislosti s účasťou na pojednávaní konanom dňa 9.12.2010 **v sume 24,72 €** (2x 199 km x 5,6l/100 km x 1,109 €/liter) a **v sume 72,83 €** (2x 199 km x 0,183 €/km), z náhrady za stratu času za 5 polhodín **v sume 60,10 €** (§ 17 ods. 1 a 3 citovanej vyhlášky), t.j. 5x 12,02 € a z dane z pridanej hodnoty 20% zo sumy 452,60 €, **t.j. 90,52 €**.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP, § 224 ods. 1 OSP, § 142 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní čiastočne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania **vo výške 78,55 €**, ktorá suma **zodpovedá 50% uplatneného nároku**. Žalobca si vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného správneho orgánu a účastníka Ing. H. uplatnil odmenu za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie zo dňa 10.2.2011) vo výške 123,50 € + 20% DPH a režijný paušál vo výške 7,41 € + 20% DPH, t.j. spolu odmenu vo výške 157,09 €. O trovách odvolacieho konania žalovaného správneho orgánu, ktorý bol v odvolacom konaní čiastočne úspešný, odvolací súd nerozhodoval, nakoľko mu zo zákona náhrada trov právneho zastúpenia podľa § 250k OSP neprináleží.

Účastníkovi v konaní Ing. M. H., ktorý v odvolacom konaní nemal úspech, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na jeho výsledok nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 246c OSP a § 142 ods. 1 OSP, § 224 ods. 1 OSP).

Podľa ustanovenia § 250j ods. 6 OSP správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 28. marca 2012

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

P. Szimeth